

ΠΑΣΧΑΛΙΑ ΤΡΑΥΛΟΥ

ΑΓΓΕΛΟΙ ΑΠΟ ΣΤΑΧΤΗ

ΒΙΒΛΙΟ 3

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΔΙΟΠΤΡΑ

Επιστρέφοντας

Δεν θυμάται τίποτε. Μόνο μια λέξη βουίζει ακατάληπτα στο μυαλό της απαιτώντας να συνδεθεί με ένα νόημα: Ααλίφ...

«Α-α-λίφ... Α-α-λίφ...» ψελλίζει με μουδιασμένα χείλη, τονίζοντας μία μία τις συλλαβές μήπως και αποκαλύψουν τη σημασία τους στη ραγισμένη της μνήμη. «Α-α-λίφ», μονολογεί και όσο τα χείλη παίρνουν το σχήμα των φθόγγων τόσο η λέξη την καίει στο στήθος σαν το αλάτι πάνω στην πληγή.

Πού είμαι; Ποια είμαι; Τι συνέβη;

Απανωτά ερωτήματα απαιτούν μια απάντηση για τον πόνο που αιχμαλωτίζει σάρκα και σκέψεις.

Πού είμαι; Ποια είμαι; Τι συνέβη;

Το μυαλό αδρανεύει. Μα η σάρκα ξέρει... Αυτές οι μνήμες... Οι αμείλικτες μνήμες που συνεργούν με τον πόνο και μάχονται να βγουν στην επιφάνεια... Το σπαρτάρισμα των μηρών από ένα ακατάσχετο τρέμουλο, οι μουδιασμένες κλειδώσεις, οι γραπωμένες θαρρείς σε δαγκάνες πρωτόγονου ερπετού, και το έντονο τσούξιμο σαν από ξυραφιά ανάμεσα στα πόδια τής προκαλούν μια αιφνίδια σύσπαση των φρυδιών.

Τι να υπήρξε άραγε πριν από αυτόν τον πόνο; Ποια κακιά στιγμή; Ποια τρέλα; Ποια χέρια; Ποια λόγια;

«Εύα... Με λένε Εύα!» ξεπροβάλλει το όνομα σαν σπινθήρας στον νου της. «Ναι... Εύα...» «Όχι από *Ευανθία, Ευλαμπία, Ευαγγελία...* Εύα σκέτο. Έτσι σε ονόμασα, παιδί μου, απ' την αρχέγονη γυναίκα των Γραφών».

Η φωνή που αφουγκράζεται απ' το άδυτο του μυαλού της της είναι οικεία. «Γιαγιά...» σχηματίζει άηχη μια ακόμη λέξη το στόμα της. Οι αναμνήσεις, στρατιωτάκια στη γραμμή. Η στάχτη που καλύπτει τις σκέψεις της αρχίζει δειλά να μεριάζει. Το παρελθόν παίρνει σχήμα. Θυμάται...

Θυμάται αυτή τη γυναίκα με τα γαριασμένα απ' τον καταρράκτη μάτια και τα ατίθασα γκρίζα μαλλιά που ποτέ δεν καταδέχτηκαν βεβήλωση βαφής· την αγέλαστη γιαγιά με τα μαύρα πάντοτε ρούχα και το ανεξάντλητο απόθεμα τρυφερότητας· τη φιλάσθενη γιαγιά που έπαιρνε χούφτες τα χάπια αποκτώντας μια έκφραση αλλοπαρμένη σαν να τα κρυφόλεγε με φαντάσματα· την αμίλητη γιαγιά με τα μουσκεμένα μάγουλα κάθε λιόγερμα πάνω απ' το εργόχειρο· την ερωτευμένη στα νιάτα της γιαγιά με μια ασπρόμαυρη φιγούρα σε κάποια εφημερίδα ή τουλάχιστον έτσι της είχε πει· την αλλόκοτη γιαγιά που τότε τότε αγκάλιαζε ένα σεντόνι και το κρυφονανούριζε σαν βρέφος· τη γιαγιά που τη φίλησε σταυρωτά όταν της γύρεψε να φύγει για σπουδές στο Βερολίνο κι έβγαλε απ' το μπουύλο της ένα παλιό χρυσό ρολόι, την κοίταξε μ' ένα βλέμμα όλο νόημα και της είπε: «Πάρ' το... Θέλω να το έχεις. Σειρά σου τώρα... Κάποτε θα σου πω την ιστορία του. Μόνο μην το πουλήσεις ποτέ. Κουβάλα το πάντα πάνω σου σαν φυλαχτό... Από μένα... Και ν' αφήνεσαι ελεύθερη στο ρεύμα της ζωής. Αν δεν τολμούσα να φύγω κάποτε απ' τη βολή μου,

ποτέ μου δεν θα γνώριζα εκείνον. Και ποτέ δεν μετάνιωσα για όσα πέρασα...»

Τα λόγια σφιχτοδεύονται με εικόνες· εικόνες ζεστές· λαχταριστές σαν αχνιστό, σπιτικό ψωμί· και με γεύσεις από παστέλι με φιστίκια και αμύγδαλα, κυριακάτικη γλύκα στη γιορτή της αγάπης, την ώρα του πρωινού, όταν η γιαγιά σιγομουρμούριζε ένα τραγούδι· και με τον χτύπο εκείνου του παλιού ρολογιού που της το έβαζε στο αφτί όταν ήταν παιδί, λέγοντάς της πως ήταν το χτυποκάρδι των νεκρών που χάθηκαν από αδίστακτους ανθρώπους· όλα φτιάχνουν το υφαντό μιας νοσταλγίας γλυκιάς και πικρής, τρυφερής και απάνθρωπης συνάμα, με φανερές και ανομολόγητες ταυτόχρονα αλήθειες... Αλήθειες ύπουλες με νύχια και οπλές...

*Μαζί σου θα είμαι πάντοτε, ψυχή μου
Κανείς δεν τολμά να σε πάρει από μένα...
Κανείς δεν θα με πάρει από σένα, θα δεις.
Γιατί η ύλη μας είναι η αγάπη
και κατοικούμε σ' ένα σύννεφο·
Σ' ένα σύννεφο καμωμένο από στάχτη.*

«Τι σημαίνει η λέξη πεθαίνω, γιαγιά;» αφουγκράζεται την παιδική φωνή της απ' τα βάθη της θύμησης.

«Ξεχνιέμαι απ' αυτούς που με αγάπησαν, γλυκιά μου» η σιβυλλική, πικρή της απάντηση.

Η Εύα δαγκώνει τα χείλη. Επιστροφή στο παρόν. Το ρολόι... Πού να είναι το ρολόι; αναρωτιέται πανικόβλητη κι έπειτα επιστρέφει στο μυαλό της η θύμηση της πένθιμης είδησης... Πέθανε η γιαγιά...

Τα σπλάχνα της, πυρακτωμένα κάρβουνα... Η μνήμη,

χρονομηχανή, τη γυρίζει στη στιγμή που έμαθε το μαντάτο. Οι λυγμοί της ηχούν σαν σκάγια. Θρηνεί για την πάντα παρούσα γιαγιά στη δική της ζωή και χτυπά τη μια της γροθιά στη γη για τη δική της ανεπίτρεπτη απουσία στο στερνό κατευόδιο.

«Συγγνώμη... Χίλιες φορές, ένα εκατομμύριο φορές συγγνώμη», μονολογεί και ο λυγμός της σφίγγει σαν τανάλια το στήθος.

«Αύριο, αγάπη μου, θα φύγουμε μαζί για την Ελλάδα. Έβγαλα κι εγώ εισιτήριο. Δεν σε αφήνω μόνη αυτές τις ώρες...» Η φωνή του Ααλίφ φερμένη απ' το χθες παρεμβάλλεται στην άλλη ανάμνηση. Εντείνει το πένθος, το θεριεύει, το κάνει αμείλικτο. Θυμάται το μούδιασμα της καρδιάς απ' τα λόγια του, το κράτημα του χεριού του όσο αναπολούσε τη ζωή της με τη γυναίκα εκείνη που ακόμη και απούσα συνέχιζε να ατσαλώνει το είναι της.

Γιατί εντέλει δεν έφυγαν μαζί για την Ελλάδα και βρίσκεται ανάσκελα σε τούτο το αφιλόξενο τσιμέντο; Γιατί; Λεπίδα η ερώτηση. Ο χρόνος στροβιλίζεται σαν σβούρα. Παρελθόν και παρόν μπερδεύονται σ' έναν αζεδιάλυτο γρίφο. Θυμάται...

Πέρασαν τη βραδιά του πένθους με τον Ααλίφ. Την έσφιγγε στο στήθος του και τη φιλούσε πεταχτά στο μέτωπο. Και μόνο το άγγιγμα των χειλιών του κατάφερνε να αναστέλλει φευγαλέα τον φόβο· και μόνο η πληθωρική στοργή του κατόρθωνε να απαλύνει κάπως την ένταση που της προκαλούσε η είδηση.

Απούσα η συγκάτοικός της. Η Έλεν που πάντα τη στήριζε, την άφησε μόνη μια τέτοια ώρα. Της είπε πως είχε να βγει. Πως δεν μπορούσε να το αναβάλει. Την κοίταξε μ' ένα

πέτρινο ύφος. Δεν της είπε λέξη, δεν την ικέτευε να μείνει κοντά της κι ας είχε τόσο ανάγκη την παρουσία της. Λιποταχτούσε απ' τη φιλία τους τον τελευταίο καιρό. «Έχεις τον Ααλίφ», της είπε μόνο. Τον πανταχού παρόντα Ααλίφ τρεις μήνες ήδη. Φρουρό της στα καλά και στα δύσκολα. Άνθρωπό της με όλη τη σημασία που έχει μια τέτοια φράση. Του τηλεφώνησε κι έτρεξε να τη βρει μ' εκείνα τα φθαρμένα κόκκινα αθλητικά του που αρνιόταν να τα αλλάξει. Άνοιξε την πόρτα και κοίταξε σαστισμένη τη φιγούρα του. Κάρφωσε τα μάτια στα κορδόνια των παπουτσιών του λες και προσπαθούσε να σκεφτεί τι της θύμιζαν. Την αγκάλιασε και έμεινε βυθισμένη για ώρα στην απεραντοσύνη της στοργής του.

«Ντύσου να βγούμε μια βόλτα. Θα σου κάνει καλό. Βρέχει απόψε», της ψιθύρισε στ' αφτί και αυτά τα λόγια την έκαναν να σηκώσει το βλέμμα απ' τα στραπατσαρισμένα παπούτσια του. Βόλτα στη βροχή... Ήξερε τι σήμαινε για κείνον.

Ντύθηκε. Φόρεσε ένα μαύρο φουστάνι αλλά κάτι δυσανάλογα χαρούμενο χόρευε μέσα της, κάτι απίστευτα αταίριαστο με την ώρα του πένθους. Τα γοβάκια της βούλιαξαν σε μια λακκούβα. Της άρεσε η αίσθηση του παγωμένου νερού. Το χέρι του Ααλίφ τη συγκράτησε όταν σκόνταψε.

«Όλα καλά... Επικεντρώσου στη βροχή. Σου αρέσει τόσο... Θυμάσαι;»

Θυμόταν... Κάτι πριν από αιώνες. Χαμογέλασε και αυτομάτως τη γάζωσε μια ενοχή. Συνέχιζαν να διασχίζουν το πηχτό σκοτάδι πιασμένοι χέρι χέρι. Κι έπειτα... Τι έγινε έπειτα; Δεν θυμάται ή αρνείται να θυμηθεί; Από τι είναι καμωμένο το σύννεφο που σκεπάζει τη μνήμη της; Ποια φρίκη κρύβει;

Το σκοτάδι σώνεται και η ίδια βρίσκεται εδώ, παλεύοντας με ύποπτους πόνους που κομματιάζουν το σώμα της.

Τρέμει. Το ένα χέρι της είναι γροθιά και χτυπάει το τσιμέ-
ντο. Το άλλο, σφίγγει ασυναίσθητα ένα άλλο χέρι που τόση
ώρα είναι πλεγμένο μες στο δικό της, ένα άγγιγμα γνώριμο
που είχε τη δύναμη να την παρηγορεί. Κλείνει τα ξένα δά-
χτυλα μες στα δικά της εκλιπαρώντας τα να της μιλήσουν,
όπως έκαναν πάντα, αλλά αυτά σιωπούν.

«Α-α-λίφ!» ουρλιάζει πάλι. «Α-α-λίφ! Μη μ' αφήνεις!
Όχι τώρα που με άφησε η γιαγιά! Όχι τώρα!»

Το σύννεφο στη μνήμη της διαλύθηκε. Ξεπρόβαλε μια
δύσμορφη αλήθεια. Ξημερώνει.

Αστυνομικός διευθυντής Νόρμπερτ Γουόκερ

«**Ε**λληνικά! Γαμώ το! Γιατί παράτησα τα ελληνικά!» Αυτή τη φράση αναμασούσε ο αστυνομικός διευθυντής Νόρμπερτ Γουόκερ με σφιγμένα δόντια όσο η Εύα Στεργίου συνέχιζε να μιλάει ακατάληπτα μόλις την εντόπισε η περίπολός του. Ακόμη και όταν επιβιάστηκε μαζί της στο ασθενοφόρο για να τη συνοδεύσει ως τα επείγοντα, συνέχισε να κατηγορεί τον εαυτό του για τη λιποταξία του απ' αυτά τα μαθήματα.

Την Εύα τη βρήκε ο Σήφης, ένα αγέρωχο, μονόφθαλμο λαμπραντόρ μ' ένα δερμάτινο κάλυπτρο στο χαλασμένο μάτι του το οποίο τον έκανε να μοιάζει με πειρατή. Έχοντας τα καλύτερα ρουθούνια στο Σώμα, ο σκύλος δεν άργησε να εντοπίσει τους δυο φοιτητές ευθύς μόλις του έβγαλε το λουρί ο Νόρμπερτ. Το ανήσυχο γάβγισμά του έκανε και τον Γουόκερ να σπεύσει κοντά του και αυτό που αντίκρισε έμελλε να του μείνει αλησμόνητο.

«Η κοπέλα είναι σίγουρα αυτή για την οποία μας μιλούσε επίμονα χθες το βράδυ η Έλεν Μπράουν, η ψηλή καλλονή που όρμησε στο γραφείο μου, Φιλντς. Γαμώ το! Μούσκεμα τα έκανα και χάσαμε χρόνο!» ομολόγησε τη σκέψη του δυνατά.

«Μας θόλωσαν τη λογική τα μακριά της πόδια, κύριε διοικητά. Η αλήθεια είναι πως η άτιμη μας έκοψε την ανάσα!» παραδέχτηκε ο άλλος βγάζοντας νευρικά το πηλήκιο που άφησε ακάλυπτη την ιδρωμένη του φαλακρίτσα.

«Να και η ταυτότητά της. Ελληνική. Εύα Στεργίου, αν διαβάζω σωστά με τα φτωχά ελληνικά μου. Πρόκειται αναμφίβολα για την εξαφανισμένη συμφοιτήτρια της Μπράουν. Στην κατάθεσή της ανέφερε πως η αγνοούμενη θα συναντούσε κάποιον Ααλίφ, το αγόρι της. Αν άκουσες, το θύμα προφέρει ασταμάτητα στο παραμιλητό του αυτό το όνομα. Νιώθω τόσο ένοχος που καθυστέρησα να διατάξω την έρευνα. Να ήξερες μόνο πόσο», απολογήθηκε ο Γουόκερ με το βλέμμα καρφωμένο στα υπηρεσιακά του σκαρπίνια, όσο παρακολουθούσε με την άκρη του ματιού του τους τραυματιοφορείς να παρέχουν στο κορίτσι τις πρώτες βοήθειες.

Ούτε φίδι στον κόρφο του Φιλντς αυτά τα λόγια. Αναστέναξε με τη σειρά του και έστρεψε το βλέμμα στον ουρανό σαν να έψαχνε κάποια θεία δύναμη να συνετίσει τον Γουόκερ. Πέντε χρόνια κοντά του είχε μάθει να αντιλαμβάνεται με τη μία πότε ο προϊστάμενός του ετοιμαζόταν να εμπλακεί σε νέες περιπέτειες και πότε αναμένονταν αστραπόβροντα από τους υψηλά ιστάμενους της γερμανικής αστυνομίας. Ουκ ολίγες οι φορές που ο Νόρμπερτ έγραφε στα παλιά του τα παπούτσια εντολές, οδηγίες και πρωτόκολλα όταν το ένστικτό του τον ωθούσε στη λύση μιας ανεξιχνίαστης υπόθεσης. Και ουκ ολίγες οι φορές επίσης που επειδή του είχε βγει η φήμη του ανυπάκουου του επιβάλλονταν διόλου ευκαταφρόνητες κυρώσεις ακόμη και για ασήμαντες αφορμές.

Μόλις τον είδε λοιπόν ο Φιλντς να δίνει σάλτο και να επιβιβάζεται στο ασθενοφόρο, άρχισε να τραυλίζει σε μια απεγνωσμένη απόπειρα να του βάλει γνώση.

«Δεν έχει λήξει ακόμη η βραδινή σας βάρδια, κύριε διοικητά. Παραβιάζετε το ωράριο... Και οι άλλοι της ομάδας, όπως ξέρετε, είναι άνθρωποι του Σλάντερ... Θα σας καρφώσουν στο πι και φι που δεν θα είστε στο πόστο σας. Καλέστε τουλάχιστον το Αρχηγείο και ενημερώστε. Σας παρακαλώ, μην ενεργείτε παρορμητικά... Σε δυο ώρες ο ταξίαρχος θα απαιτήσει όπως πάντα τη γραπτή σας αναφορά... Καθαρογραμμένη, δακτυλογραφημένη και υπογεγραμμένη ολογράφως, δίχως ίχνος λάθους. Αλίμονο αν τη γράψετε στο ποδάρι σαν την άλλη φορά, που ήταν τίγκα στις ανορθογραφίες και τις λαδιές. Ποιος τον ακούει πάλι!»

Τα επιχειρήματα του Φιλντς, βάσιμα όλα, μπήκαν από το αφτί του Νόρμπερτ, διέγραψαν μια ανεπαισθητη πορεία ως το ακουστικό του νεύρο και αστόχησαν όπως πάντα να πετύχουν το κέντρο του εγκεφάλου του. Ο Γουόκερ, αμετανόητα ξεροκέφαλος όταν λάμβανε μια απόφαση και σε μόνιμη κόντρα με τον Σλάντερ, θα έκανε για άλλη μια φορά το δικό του. Και ναι, τις αναφορές του τις ετοίμαζε στο ποδάρι. Τη γραφειοκρατία τη βαριόταν άνθρωπος της δράσης καθώς ήταν. Πού το μεμπτό; Έβγαζε ένα χαρτί κι ένα στυλό όπου τύχαινε να βρεθεί και τις έγραφε πάντα στο γόνατο με τοιγκουνιά στα λόγια. Έγινε μια καταγγελία την τάδε ώρα, βγήκαμε για περιπολία, βρήκαμε μια μισοπεθαμένη κι έναν που τα είχε ήδη τινάξει. Στοιχεία, μάρτυρες και υπόπτους δεν κατέγραφε ποτέ. Αυτά τα κρατούσε για πάρτη του και τα φανέρωνε μόνο όταν εξιχνίαζε τα εγκλήματα, διεκδικώντας την επιβράβευση που ο Σλάντερ φρόντιζε να του στερεί με προχειροστημένες πειθαρχικές διώξεις για απίθανους λόγους· από τα πιτσιλισμένα από λάσπη σκαρπίνια του και το ξεκούμπωτο σακάκι της στολής του μέχρι την παραβίαση του ωραρίου για ελάχιστα λεπτά.

Έτσι και τώρα, τα γράμματα θα έβγαιναν τρεμουλιαστά απ' τα δάχτυλά του καθώς το ασθενοφόρο θα έτρεχε πανικόβλητο στην άσφαλτο για να σώσει τη ζωή αυτού του αθώου πλάσματος, δίνοντας άλλη μια αφορμή στον Σλάντερ να τον κατηγορήσει για πλημμέλειες ή αμέλειες που θα του κόστιζαν και πάλι κάποιο αξιοσέβαστο ποσό απ' τον μισθό του. Και ναι, η αναφορά του θα ήταν γεμάτη ανορθογραφίες, γιατί πολύ απλά ο Νόρμπερτ δεν θα χαλούσε ούτε στάλα φαιάς ουσίας για ένα εύγε που δεν επρόκειτο να αποσπάσει ποτέ. Ίσως και να πρόσθετε σκόπιμα κάποια λάθη μόνο και μόνο για να εκνευρίσει περισσότερο τον ταξίαρχο που άναβε και κόρωνε κάθε φορά που ο υφιστάμενός του ασελγούσε βάνανουσα πάνω στις λέξεις.

«Θα συνοδεύσω την κοπέλα στο νοσοκομείο, Φιλντς. Στα παλιά μου τα παπούτσια η αναφορά! Γράψ' την εσύ αν θες καλλιγραφίες! Μα κι αν δεν βοηθήσεις, σκασίλα μου! Θα εξηγήσω στον Σλάντερ αυτοπροσώπως γιατί δεν ήμουν στη θέση μου. Ηρέμησε πια, δικέ μου!»

«Δικέ μου! Άκου δικέ μου! Διευθυντής άνθρωπος! Αδιόρθωτος! Είστε αδιόρθωτος, κύριε διευθυντά!» του αντέτεινε πάλι απαυδισμένος ο Φιλντς ενώπιον των υπόλοιπων, σε μια ύστατη προσπάθεια να τον επαναφέρει στην τάξη.

Όσο κι αν γκρίνιαζε, όμως, κατά βάθος τον θαύμαζε τον Νόρμπερτ γι' αυτό του το σθένος. Στους φίλους του εκμυστηρευόταν πως τον γούσταρε επειδή ακριβώς τολμούσε να σηκώνει κεφάλι σ' εκείνο το κάθαρμα που χρησιμοποιούσε απροκάλυπτα το κύρος των γαλονιών του για να τους επιβάλλεται δίχως να έχει το ανάστημα της ψυχής που διέθετε ο Γουόκερ για να κερδίσει από μόνος του τον σεβασμό τους. Ενώ ο Νόρμπερτ ήταν άνθρωπος του καθήκοντος αλλά όχι του τύπου. Άνθρωπος με ήθος και όχι καταχραστής εξουσίας. Άνθρωπος... Τελεία...

«Ααλίφ!» ακούστηκε ξέπνοη η Εύα μες στο ασθενοφόρο και ο Νόρμπερτ έγειρε προς το μέρος της για ακόμη μία φορά.

«Κρατήσου, φρόνλαϊν... Εγώ είμαι εδώ...» της ψιθύριζε όσο εκείνη παρέμενε αρπαγμένη απ' το χέρι του, λες και εκλιπαρούσε τον Γουόκερ να πάρει τη θέση του Ααλίφ. Τα κουρελιασμένα ρούχα της, οι διάσπαρτοι φρέσκοι μώλωπες, οι μορφασμοί της σε κάθε απότομη κίνηση κι εκείνη η ύποπτη αιμάτινη γραμμή που είχε προφτάσει ο Νόρμπερτ να διακρίνει ανάμεσα στα γυμνά της πόδια λίγο πριν τη σκεπάσουν με την πράσινη κουβέρτα του φορείου, αποτελούσαν επαρκή στοιχεία για να συλλάβει τον λόγο για τον οποίο η Εύα παρέμενε γαντζωμένη με τόση απόγνωση απ' το χέρι του.

«Ααλίφ!» ψέλλισε άλλη μια φορά εκείνη κάνοντας τα φυλλοκάρδια του Νόρμπερτ να πάλλονται από συμπόνια. Ο διάλογος με τον Φιλντς διακόπηκε μονομιάς απ' τη σειρήνα του ασθενοφόρου που άρχισε να βουίζει.

«Φιλντς, μίλησα! Προέχει η ζωή της Ελληνίδας! Άσε τη φλυαρία και πήγαινε αμέσως στο Τμήμα. Τη φίλη της χτυπημένης μην την ειδοποιήσεις ακόμη. Θα αναλάβω εγώ αυτό το δυσάρεστο καθήκον με την πρώτη ευκαιρία» ήταν η τελευταία οδηγία του πριν κλείσει η πόρτα, σφίγγοντας στην τσέπη του το χαρτάκι με τον αριθμό τηλεφώνου εκείνης της δεσποτικής κοπέλας που είχε καταγγείλει την εξαφάνιση.

Ο Φιλντς κοιτούσε κοκαλωμένος το ασθενοφόρο να ξεμακραίνει. Μάντευε τι θα επακολουθούσε. Ο Νόρμπερτ θα παθιαζόταν με αυτή την υπόθεση. Ήταν σίγουρος. Είχε προσέξει πώς έσφιξε τα μάτια του και πώς δάγκωσε από φρίκη τα χείλη του μόλις αντίκρισε το αιμόφυρτο κορμί του θύματος.

«Καινούριος μπελάς!» μονολόγησε παίρνοντας τον δρόμο του γυρισμού για το Τμήμα σίγουρος πως η έγνοια του Νόρμπερτ ήταν να σώσει την κοπέλα. Στον βαθμό που

μπορούσε να τη σώσει. Αν μπορούσε να τη σώσει, καθώς ο τρόμος που ανάβλυζε από τα μάτια της δεν άφηνε και πολλά περιθώρια αποκατάστασης, όχι τόσο της βιολογικής αλλά κυρίως της ψυχικής της ισορροπίας και ακεραιότητας. Και αφού πράγματι ήταν η Εύα, για την οποία μιλούσε στον Νόρμπερτ όλο αγωνία λίγο νωρίτερα η νεαρή που είχε εισβάλει σαν σίφουνas στο γραφείο του, τότε... Τότε εκείνος θα έφερε βαρέως όλη του τη ζωή το σφάλμα που είχε διαπράξει καθυστερώντας να πάρει στα σοβαρά την υπόθεση.

«*Προέχει η ζωή της Ελληνίδας!*» Αυτή η φράση του Γουόκερ κυριάρχησε στο μυαλό του Φιλντς που έμεινε σύζυλος να κοιτάζει το καυσαέριο που άφηνε πίσω του το ασθενοφόρο και να αφουγκράζεται την τσιρίδα της σειρήνας να πληγώνει βάνουσα την πρωινή σιωπή. Όμως ο γρίφος είχε λυθεί. Ήξερε πια τους λόγους για τους οποίους ο Νόρμπερτ Γουόκερ αδιαφορούσε για το ενδεχόμενο μιας τιμωρίας και για άλλη μια φορά ισορροπούσε επικίνδυνα στο τεντωμένο σχοινί της αντιπάθειας που του έτρεφε ο Σλάντερ, δίχως μάλιστα κάποιο δίκτυ ασφαλείας ανάμεσα στους υψηλά ιστάμενους. Αυτή τη φορά όμως δεν επεδίωκε απλώς να εκνευρίσει με μια ακόμη ανταρσία του τον ιεραρχικό του προϊστάμενο ούτε να επιδοθεί σε μια περιπέτεια της οποίας η ιδέα τον προσέλκυε πάντα όπως το αίμα τον καρχαρία.

Ήταν δύο οι λόγοι της απείθειας, πολύ πιο ουσιαστικοί, πολύ πιο ανθρώπινοι και πολύ πιο σοβαροί από την ακατανίκητη επιθυμία του να τσαντίσει τον άνθρωπο που του τάραζε κάθε τρεις και λίγο τα νεύρα.

Γιατί ο υπαξιωματικός Φιλντς ήξερε πως τα ελληνικά και οι Έλληνες αποτελούσαν πάντα την αχίλλειο πτέρνα του αστυνομικού διευθυντή Νόρμπερτ Γουόκερ για τον

απλούστατο λόγο ότι στο σώμα και το πνεύμα του κυκλοφορούσαν γονίδια κρητικά. Του την είχε εξομολογηθεί την ιστορία του κάποια φορά που παρασύρθηκαν και ήπιαν οι δυο τους πάνω από τρεις μπίρες ο καθένας τους σε μια νυχτερινή ανιαρή περιπολία και έπειτα οδήγησαν ως το ποτάμι κάνοντας μεθυσμένα ζιγκ ζαγκ στους βερολινέζικους δρόμους.

«Δεν πίνω εν ώρα καθήκοντος!» του είχε διαμαρτυρηθεί ο φιλήσυχος Φιλντς κάποιους μήνες νωρίτερα, αλλά αντιρήσεις ο Νόρμπερτ δεν σήκωνε όταν απαιτούσε συντροφιά για να μοιραστεί το ποτό, τα συναισθήματα ή τις αναμνήσεις του.

«Πιες, Φιλντς! Είναι διαταγή! Μην κάνεις σαν μυξοπαρθένα! Στο κάτω κάτω είμαι ο διοικητής σου. Θα πέσει καμπίνα αν δεν υπακούσεις!» του είχε αντιτάξει αστευόμενος με υπόκρουση μια καταρρακτώδη βροχή να μαστιγώνει το τζάμι του περιπολικού.

Μια τέτοια νύχτα λοιπόν που επέτρεπε στα όργανα της τάξης να απολαύσουν λίγη ραστώνη κουρνιασμένοι στα δερμάτινα καθίσματα του υπηρεσιακού αυτοκινήτου, ο Φιλντς συμπάθησε περισσότερο τον προϊστάμενό του καταλαβαίνοντας πως δεν ήταν απλώς ένας ανυπόταχτος, φωνακλάς, γλεντζές γυναικάς που δεν θύμιζε σε τίποτε τη βόρεια αυστηρή υποτίθεται καταγωγή του. Αντιθέτως, ήταν μια μοιραία διασταύρωση των γονιδίων δύο διαφορετικών λαών και κατ' ουσίαν δύο κόσμων, απ' τους οποίους ο Νόρμπερτ κορφολόγησε σε μια πρωτότυπη μείξη τα ελαττώματα και τις αρετές τους.

Λιγομίλητος σαν Γερμανός όταν έπρεπε, απίκορος και ευέξαπτος σαν Κρητικός όταν κάποιος του παράμπαινε στο ρουθούνι, εραστής Ρωμιός με φλόγα που τσουρουφλούσε

όποιο θηλυκό πλάγιαζε στα σεντόνια του, φιλότιμος, σκληροτράχηλος και πειθαρχημένος όταν όφειλε να πράξει το καθήκον του. Και εκνευριστικά ισχυρογνώμων όταν ήθελε να ξετυλίξει το μπερδεμένο κουβάρι κάποιας υπόθεσης, ακόμη και όταν οι ανώτεροί του έδιναν αντίθετες εντολές και επικέντρωναν σε άλλα τεκμήρια την έρευνα.

Ο Νόρμπερτ ήταν βλαστάρι μιας νόστιμης Βερολινέζας που σε κάποιο φοιτητικό ταξίδι της για ανασκαφές στα Χανιά λίγο πριν τον πόλεμο, για την ακρίβεια το καλοκαίρι του 1939 που μετέβη στην Ελλάδα ως μέλος μιας αρχαιολογικής αποστολής, απόλαυσε τον ρωμαίικο ήλιο και τον ρωμαίικο έρωτα στην αγκαλιά ενός ορεσίβιου, καλοσχηματισμένου Κρητικού ξεχνώντας τις νουθεσίες της μητέρας της και επέστρεψε στη γενέτειρά της με τον Νόρμπερτ στα σπλάχνα. Τον μεγάλωσε μόνη της, δίχως να αναζητήσει ποτέ από τον συνένοχό της σε αυτή την καλοκαιρινή ερωτική ατασθαλία να αναλάβει οποιαδήποτε ευθύνη. Εξάλλου, είχε μεσολαβήσει και ο πόλεμος και στον νου της ετούτη η αιφνίδια ανατροπή στις ζωές των ανθρώπων δικαιολογούσε σίγουρα κάποια αδράνεια. Ο Σήφης θα μπορούσε να είχε σκοτωθεί ή να έχει μεταφερθεί σε ένα στρατόπεδο συγκέντρωσης. Έσφιγγε πάντα τα μάτια της σ' αυτό το ενδεχόμενο, μη θέλοντας εκείνος ο αγέρωχος άντρας να έχει υποστεί τον κλονισμό και τη συρρίκνωση της αιθέριας ψυχής του σ' ένα απ' αυτά τα κολαστήρια των ναζί. Προτίμησε να πλάσει μια ιστορία για τον ωραίο, γενναίο Έλληνα πατέρα του Νόρμπερτ που είχε τάχα χύσει το αίμα του σε κάποια γωνιά της Κρήτης.

«Τον πατέρα σου τον γνώρισα στην Ελλάδα. Με αγαπούσε. Δεν πρόλαβε να μάθει για σένα. Σκοτώθηκε για ένα ιδανικό πριν πληροφορηθεί την ύπαρξή σου».

Ως αντρικό πρότυπο ο Νόρμπερτ γνώρισε τον παππού

του, έναν παππού με τροφαντά κόκκινα μάγουλα, φουντωτά καλοψαλιδισμένα μουστάκια και ένα ιδιόρρυθμο χιούμορ που ως παιδί ουδέποτε το κατανόησε.

Για τον πατέρα του Σήφη Αλυφαντάκη έμαθε λίγα πράγματα στα δεκαπέντε του, όταν η Ίνγκριντ αποφάσισε σε μια κρίση ειλικρίνειας να του μιλήσει για εκείνον.

«Δεν ξέρω αν ζει. Μπορώ βέβαια να το μάθω. Δεν είναι δύσκολο, αλλά δεν άντεχα να το ψάξω νωρίτερα».

Ο Σήφης εντέλει ζούσε αλλά απεβίωσε από την επάρατο έναν μήνα πριν αποφασίσει η Ίνγκριντ να αποκαλύψει στον γιο της πως ο βιολογικός γονιός του δεν είχε πεθάνει, όπως διατεινόταν ως εκείνη τη στιγμή, αλλά ζούσε και βασιλευσε μια βουνοπλαγιά της Κρήτης. Δεκαπέντε χρονών ήταν τότε ο Νόρμπερτ και έσπασε ό,τι βρήκε μπροστά του μόλις η μάνα του του ομολόγησε πως του στερούσε την πατρική φιγούρα και πιθανόν την πατρική στοργή για έναν εγωισμό, μια αξιοπρέπεια ή ένα καπρίτσιο – στο μυαλό του αυτές οι λέξεις είχαν όλες τότε την ίδια σημασία στο λεξιλόγιο της άγουρης εφηβείας του.

«Δεν ήθελα να νιώσει εγκλωβισμένος και να με παντρευτεί μόνο για χάρη σου. Μεσολάβησε βέβαια ο πόλεμος. Προτίμησα να θεωρήσω πως πέθανε. Θα ήταν καλύτερα και για τους δυο μας» ήταν η δική της δικαιολογία, αρκετά γενναία μα αναμφίβολα αδυσώπητη για το σκεπτικό ενός εφήβου, που αποζητούσε την πατρική παρουσία και καθοδήγηση έστω σε μια φωτογραφία κρυμμένη κάτω απ' το μαξιλάρι του.

Έπειτα πίεσε τη μάνα του να του ορκιστεί πως θα καθόταν να γράψει στον Σήφη Αλυφαντάκη, αν και με καθυστέρηση, και πως θα του φανέρωνε την ύπαρξή του. Η μάνα του ανέλαβε την ευθύνη της ένοχης σιωπής της. Αντί να πάρει μολύβι και χαρτί, έναν μήνα αργότερα αφότου μίλησε στον γιο της

για το νεανικό της ειδύλλιο, έβγαλε ένα εισιτήριο και ταξίδεψε ως τα Χανιά για να συναντηθεί με τον άντρα που ουδέποτε κατάφερε να ξεχάσει. Στύλωσε τη ράχη της σ' έναν τοίχο κι έκλαψε όταν έμαθε πως ήταν αργά γι' αυτή τη συνάντηση.

Δυο μέρες αργότερα γύρισε ξημερώματα στο Βερολίνο. Το πρώτο που έκανε ήταν να γλιστρήσει στην κάμαρα του αγοριού της. Της είχε λείψει. Ο τριγμός της πόρτας ξύπνησε τον Νόρμπερτ, αλλά προτίμησε να προσποιηθεί τον κοιμισμένο θέλοντας να την τιμωρήσει για την απροειδοποίητη φυγή της.

Η Ίνγκριντ κάθισε στο πάτωμα δίπλα στο κρεβάτι του και μες στο μισοσκόταδο άφησε την καρδιά της να ξεδιπλωθεί, ομολογώντας του όσα ποτέ δεν θα κατάφερνε να ξεστομίσει αν πίστευε πως ο γιος της την άκουγε. Αφουγκραζόταν την ήρεμη ανάσα του και παρατηρούσε τη γαλήνια παλίρροια του στήθους του, θεωρώντας πως, ναι, στο κοιμισμένο της παιδί μπορούσε να ανοίξει τα φυλλοκάρδια της και να εκμυστηρευτεί όσα τη βάραιναν και όλα εκείνα που θα κόμπιαζε να φανερώσει σε ένα αρσενικό – πόσο μάλλον στο ίδιο της το παιδί. Του μίλησε για το παράφορο πανηγύρι των αισθήσεων στο οποίο παραδόθηκε άνευ όρων στη νιότη της, για τη φλόγα που έμεινε άσβεστη στην καρδιά της, για τη ληξιπρόθεσμη εντέλει αγάπη της που άνθισε προορισμένη να τελιώσει πριν ευλογηθεί, πριν κορυφωθεί μ' έναν γάμο.

Του εξήγησε πως υπάρχουν κάποιοι έρωτες θνησιγενείς, σαν τα λουλούδια της ερήμου που ανθίζουν μόνο για μια νύχτα· αγάπες που έχουν κόψει παρτίδες με τη λογική, αφηνιασμένες σαν άγρια άλογα και κανείς δεν μπορεί να τους βάλει καπίστρι, και πως ήταν περήφανη που ο έρωτάς της είχε μια τέτοια αδάμαστη, πρωτόγονη ποιότητα. Του είπε ακόμη πως στην πρόσφατη επίσκεψή της παραδόξως θυμόταν τα κατατόπια στη Θέρισο, το χωριό του πατέρα του,

παρά τις όποιες αλλαγές είχε υποστεί με το πέρασμα του καιρού. Αναγνώρισε το πέτρινο σπίτι, τον ξυλόφουρνο, το πηγάδι απ' το οποίο την κέρασε ο Σήφης νερό, την αμμουδιά όπου συντελέστηκε το θαύμα της σύλληψής του. Χρειάστηκε μπόλικη ρακή για να μουδιάσει τις αισθήσεις της ώστε να πάψουν να νοσταλγούν το άγγιγμά του.

Εκείνο το βράδυ έμαθε ο Νόρμπερτ πως η μάνα του δεν είχε πάει με άντρα ως το καλοκαίρι που κατέβηκε με τη σχολή για ανασκαφές στην Κρήτη. Πλάγιασε με τον πατέρα του όχι επειδή το έφερε η στιγμή, μα επειδή τον διάλεξε επίμονα όλο το είναι της με τα αθώα κριτήρια της νιότης. Την άκουγε να περιγράφει με ζέση το ηλιοκαμένο του δέρμα που μύριζε σαν αχνιστό ψωμί, τα σιδερένια μούσκουλα, τα σμιλεμένα από τις δουλειές στα χωράφια, τα υγρά, μαύρα σαν κάρβουνα μάτια του που ήταν ολόidia με του Νόρμπερτ.

«Κορίτσι ήμουν και ξελογιάστηκα», παραδέχτηκε η Ίνγκριντ κι ας ήξερε πως υπήρχε στη ζωή του αγαπημένου της μια Κατερίνα που ποτέ δεν καταδέχτηκε να πλαγιάσει με τον Σήφη αστεφάνωτη, όπως έκανε η ίδια. Και ο Σήφης διάλεξε την Κρητικά και όχι την τουρίστρια. Απλή και αναμενόμενη η επιλογή για έναν Κρητικό ζυμωμένο με τις αδιαπραγμάτευτες αξίες του νησιού του. Την αποχαιρέτησε όταν έφτασε η ώρα και δεν της ζήτησε να μείνει. Τη φίλησε μόνο σταυρωτά στον σταθμό του λεωφορείου και της είπε «αντίο» με τη βαριά κρητική προφορά του.

Και πριν καλά καλά αναπτύξει ταχύτητα το λεωφορείο, τον είδε απ' το παράθυρο να τρέχει προς το σοκάκι της Κατερίνας και κάτι σκάρτησε κάτω απ' το στήθος της, που ίσως να ήταν ο πόνος του χωρισμού, ίσως να ήταν το πρώτο κύτταρο του Νόρμπερτ που σχηματίστηκε μέσα της και βιαζόταν να δυναμώσει και να διαπρεθεί στα αμέτρητα κύτταρα της καρδιάς, του

μυαλού και του κορμιού του, δημιουργώντας το πολύτιμο ενθύμιο που άφησε εκείνη η μονόπλευρη αγάπη στα σπλάχνα της.

Μπορεί η Ίνγκριντ να ήξερε λίγα ελληνικά, μα η γλώσσα του σώματος και ο ήχος της φωνής σε όλες τις γλώσσες του κόσμου φανερώνουν πολύ περισσότερα από όσα δηλώνουν οι λέξεις. Οι λέξεις σε άλλα στόματα και με άλλα συναισθήματα θαρρείς μεταμορφώνονται και αποκτούν άλλη δύναμη, άλλο σχήμα, άλλο βάρος και τελικά αλλιώτικο νόημα.

«“Φίλοι;” της είχε προτείνει ο Σήφης τείνοντας προς το μέρος της τυπικά το τραχύ του χέρι για μια χειραψία, Φιλντς. Χαιρέτησε τη μάνα μου την ώρα του χωρισμού σαν να αποχαιρετούσε απλώς έναν επισκέπτη, έναν περαστικό, κάποιον που του έκλεψε λίγο απ’ τον χρόνο του... Κι ας είχαν μοιραστεί τα κορμιά τους, τον ήλιο και τη θάλασσα. Λες και δεν ήξερε καν πόσο ιερό είναι να μοιράζεσαι με κάποιον το σώμα σου και μάλιστα με μια ανέγγιχτη ως τότε γυναίκα. Το διανοείσαι; Το χέρι που τη χαίδευε λίγες ώρες νωρίτερα, που την τάζε σταφύλια και την πότιζε ρακή της ξερίζωσε με τη μία την καρδιά με εκείνη την ψυχρή χειραψία. Είμαστε καθάρματα εμείς οι άντρες, Φιλντς. Κάποιες φορές φερόμαστε άψυχα».

Ο Φιλντς τον άκουγε τότε δίχως να σχολιάζει, αδειάζοντας με φειδώ το κουτάκι της μπίρας του σε αντίθεση με τον Νόρμπερτ που κατέβαζε το ένα πίσω από το άλλο, σκουπίζοντας σαν παιδί τα χείλη του με το μανίκι της στολής του.

«Και δεν ξαναϊδώθηκαν οι γονείς σας;» τον είχε ρωτήσει ο υφιστάμενός του με όση διακριτικότητα μπορούσε να επιτρατευτεί γι’ αυτό το ευαίσθητο ζήτημα.

«Φυσικά και όχι. Υπήρχε η Κατερίνα και η μάνα μου το σεβάστηκε. Αποδέχτηκε το γεγονός πως αγάπησε αλλά δεν αγαπήθηκε. Αρκέστηκε στην ανάμνησή του και αφοσιώθηκε στο μεγάλωμά μου. Παντρεύτηκε με τον Ζόζεφ Χάιζεμπεργκ,

ένα ανθρωπάκι του Θεού που δεν σήκωνε τα βλέφαρα να την κοιτάξει αν εκείνη δεν του έδινε την άδεια, αλλά έπειτα από δύο χρόνια τον χώρισε γιατί δεν έμοιαζε στον σκληροτράχηλο Σήφη της. Κι έκτοτε έμεινε πιστή στην ανάμνησή του».

«Εσύ σε ποια ανάμνηση μένεις πιστός και δεν κάνεις μόνιμες σχέσεις, Νόρμπερτ;» βρήκε την ευκαιρία να τον στριμώξει ο άλλος σε εκείνη τη χαραμάδα αδυναμίας από τη νοσταλγία και το ποτό, για να εισπράξει για απάντηση ένα πύρινο βλέμμα.

«Δουλειά σου, Φιλντς!» τον απέφυγε τότε ο Γουόκερ κι έβαλε μπρος το αυτοκίνητο αφού είχε ήδη κοπάσει η μπόρα, επιβεβαιώνοντας την υποψία του φίλου του για την ύπαρξη μιας μύχιας πληγής.

Εκείνο λοιπόν το ξημέρωμα, μόλις η Ίνγκριντ έφυγε απ' την κάμαρα του Νόρμπερτ, το αγόρι μούσκεψε με δάκρυα το μαξιλάρι του αντικρίζοντας τα δύο αντικείμενα που του είχε αφήσει δίπλα στο προσκεφάλι του: το κροσσωτό κεφαλομάντιλο που της χάρισε κάποτε ο Σήφης και μια φωτογραφία της μαζί του στη χρυσαφένια λιακάδα της Θερίσου, τότε που έσφυζαν ακόμη και οι δύο από έρωτα, νιάτα και ομορφιά. Με αυτή τη φωτογραφία πορεύτηκε στη ζωή του ο Νόρμπερτ, παλεύοντας να αφουγκραστεί απ' το χαρτί τη φωνή του πατέρα του, να συλλάβει το νόημα της «λεβεντιάς» για την οποία η Ίνγκριντ του του εξηγούσε πως ήταν λέξη ελληνική και υπήρχε λες για να περιγράψει με απόλυτη ακρίβεια αυτόν τον άντρα. Μα κράτησε συνάμα κι ένα μαράζι, το ότι ποτέ δεν στάθηκε αντίκρυ σ' εκείνο τον άνθρωπο για να τον κατσαδιάσει για το άδικο φέρσιμό του στη μάνα του.

Χάρη σ' αυτή τη φωτογραφία λοιπόν από εκείνο το σημαδιακό καλοκαίρι του 1939, που οι ανασκαφές στην κρητική

γη έμελλε να ταυτιστούν και με ανασκαφές στον πιο μύχιο ερωτισμό που επρόκειτο να ανακαλύψει η Ίνγκριντ, ο Νόρμπερτ μπόρεσε επιτέλους να αντικρίσει τη χάρτινη έστω όψη του πατέρα του. Ένωσε μια απερίγραπτη χαρά για τη μικρή σαν τελεία ελιά που αχνοφαινόταν πάνω απ' τον γιακά της μαύρης πουκαμίσας του Σήφη και ήταν ολόidia μ' εκείνη που στόλιζε και τον δικό του λαιμό και απέκτησε επιτέλους τους δεσμούς που απαιτούν τα κύτταρα της ψυχής χαρτογραφώντας σκιερά τα κοινά ψυχικά τους τοπία.

Ένα ολοκαίνουριο κεφάλαιο ζωής άνοιξε για τον Νόρμπερτ καθώς εκείνη η φωτογραφία τον έκανε να ταυπιστεί με αυτούς τους σκληροτράχηλους Κρητικούς με τα στιβάνια, τα μαύρα πουκάμισα και τις μαντίλες, όπως τους έβλεπε στις καρτ ποστάλ που είχε φυλάξει ο παππούς του σ' ένα συρτάρι του.

Γιατί οι Κρητικοί στη φαντασία του Νόρμπερτ ήταν εφάμιλλοι σε δύναμη με τους Τιτάνες της Μυθολογίας ή έστω με τους υπερήρωες των αμερικάνικων κόμικς. Αυτή η καταγωγή τον έκανε να κοιτάζει με υπεροψία τον Σλάντερ και να σηκώνει αυθόρμητα ψηλά το σαγόνι κάθε φορά που του εκσφενδόνιζε εκνευρισμένος σάλια και προσβολές.

Ο Γουόκερ ήταν απόλυτα βέβαιος, σύμφωνα με όσα ακούγονταν στο Σώμα, πως ο Αμαντέους Σλάντερ κουβαλούσε το στίγμα της ταπείνωσης που υπέστησαν οι ναζί στον τόπο του πατέρα του. Ο πατέρας του, Βόλφγκανγκ Σλάντερ ανατινάχτηκε από χειροβομβίδα στους πρόποδες του Ψηλορείτη από Κρητικούς αντάρτες, όταν μετατέθηκε στο νησί ως επικεφαλής μιας μεραρχίας της Βέρμαχτ.

Ορκισμένος ναζί καθώς ήταν, ένας γενίτσαρος του Χίτλερ, διαποτισμένος με τον φανατισμό και την παράνοια των ναζιστικών νεολαιών, άφησε κληρονομιά στον μοναχογιό του ένα αναλλοίωτο πένθος, την πίκρα της ορφάνιας, το

έλλειμμα της πατρικής φιγούρας και τη δίψα μιας χρωστούμενης εκδίκησης. Κόκκινο πανί επομένως ο κομπασμός του Γουόκερ για την ελληνική καταγωγή του, παρότι δεν είχε πατήσει ποτέ του σ' εκείνα τα χώματα.

Ίσως μάλιστα ο Αμαντέους να φανταζόταν πως τράβηξε την περόνη κάποιος πρόγονος του Γουόκερ, ο πατέρας του ενδεχομένως, ανήκοντας στην ομήγουρη εκείνων των αφηγιζομένων Κρητίκαρων που δεν σήκωναν μύγα στο σπαθί τους, πόσο μάλλον χνάρι γερμανικού πατούμενου στον τόπο τους. Στην πραγματικότητα επινοούσε προφάσεις για να αποφεύγει αυτό το ταξίδι, ακόμη και όταν η Ίνγκριντ του πρότεινε να πάνε μαζί, προτιμώντας να διατηρεί την Κρήτη στο μυαλό του όπως την είχε συνθέσει από τις αφηγήσεις του Γερμανού παππού του και της μητέρας του και όπως την έβλεπε απαστράπτουσα στις καρτ ποστάλ.

Στην Ίνγκριντ βέβαια ο Νόρμπερτ δεν φανέρωσε ποτέ πως ήταν ξύπνιος εκείνο το ξημέρωμα και πως άκουσε κάθε λέξη που ανάβλυσε από την πληγή της χαμένης αγάπης... Μόνο όταν περιεργάστηκε τη φωτογραφία που του άφησε και είδε εκείνη την ελιά στον λαιμό του Σήφη, σηκώθηκε, άναψε το φως και στήθηκε στον καθρέφτη κοιτώντας μια το είδωλό του και μια τη μορφή του πατέρα του, αναζητώντας στις δύο εικόνες τις αποδείξεις της συγγένειας.

Μπορεί ο παππούς του να του μιλούσε συχνά για την Ελλάδα, την οποία θαύμαζε ως αρχαιολόγος και ο ίδιος, όμως εκείνη η θαμπή αποτύπωση του Σήφη, η κιτρινωμένη απ' τον καιρό, πέτυχε να του χαρίσει αυτό που η μάνα του του αρνιόταν ως τότε: να δει και να «διαβάσει» τη μορφή του πατέρα του, να περιπλανηθεί στις αλήθειες των ματιών του, να περιδιαβεί τις ρυτίδες που του έσκαψαν ο ήλιος και η αλμύρα της τραχιάς κρητικής γης, να ανακαλύψει τα σήματα

αυτογνωσίας που του έστελναν τα πατρικά γονίδια ακόμη και μέσα από το χαρτί.

Η φωτογραφία λοιπόν έγινε αιτία ανακωχής με τη μάνα του και αφορμή να μάθει ό,τι μπορούσε για τη γη του χαμένου γονιού του. Φίλιωσαν με τον καιρό μάνα και γιος και εκείνη του εξιστορούσε τη γνωριμία της με τον Σήφη, διανθίζοντάς τη με τις λεπτομέρειες που μόνο μια γυναίκα προσέχει σε μια καλοκαιρινή περιπέτεια.

Μπορεί ο Νόρμπερτ να μη γνώρισε ποτέ τον πατέρα του, η μάνα του όμως αντάμωνε με τον Έλληνα εραστή της όποτε αντίκριζε το βλέμμα και τις κινήσεις του γιου της. Διαχυτικός, ευερέθιστος, αφύς, κάπως άξεστος παρά τους καλούς τρόπους που η μορφωμένη Ίνγκριντ πάσχισε να του εμφυσήσει, διδάσκοντάς τον την αποστειρωμένη βερολινέζικη κουλτούρα και μεγαλώνοντάς τον κοντά στον πατέρα της με το λεπτό, δυσνόητο χιούμορ.

Σαν τη μύγα μες στο γάλα έμοιαζε στα σχολεία που φοίτησε ανάμεσα στους ξανθόψειρες Γερμανούς, έτσι όπως ήταν μελαχρινός με σγουρά μαλλιά, σαρκώδη χείλη και μάτια κατράμι. Έμπλεκε εύκολα σε καβγάδες με συμμαθητές του, άλλαζε συχνά σχολεία, είχε τη φήμη του ταραξία στη γειτονιά και η μάνα του δεν ήξερε πώς να τον χειριστεί, νιώθοντας υπεύθυνη για την επιθετικότητα του γιου της, αφού ήξερε κατά βάθος τι την προκάλεσε.

Καταχάρηκε όταν της γύρεψε να μάθει ελληνικά, για να απογοητευτεί ωστόσο στη συνέχεια, μόλις ο Νόρμπερτ τα παράτησε, καθώς δεν συνήθιζε να χαλάει τη ζαχαρένια του με διαβάσματα ούτε καν για τη γλώσσα του πατέρα του που ίσως να τον βοηθούσε να καταλάβει κάτι παραπάνω για τις ρίζες του και τον ασυγκράτητο χαρακτήρα του.

«Αφού πέθανε και δεν μπορώ να του μιλήσω, ποιος ο

λόγος να σκοτιστώ για να μάθω τη γλώσσα;» το εύσχημο επιχείρημά του που έκανε την Ίνγκριντ να αστράφτει και να βροντά διαπιστώνοντας πως ο γιος της αρνιόταν να διευρύνει τους ορίζοντές του λόγω νωχέλειας και αδιαφορίας για τη μάθηση. Επέμενε ωστόσο να δίνει το όνομα του πατέρα του στα αδέσποτα κουτάβια που υιοθετούσε κατά καιρούς, όλα τους ατίθασα με μαύρο τρίχωμα, με εξαίρεση τον τελευταίο Σήφη που είχε χρώμα κανελί και ο οποίος του έμοιαζε περισσότερο απ' τους άλλους αφού ήταν ταυτόχρονα πειθαρχημένος και ατίθασος.

Μόνο όταν στη γειτονιά τους μετακόμισε ο Χανς Έμπερχαρντ, το πιο ξανθό και χλωμό αγόρι που είχε δει ο Νόρμπερτ στη ζωή του, με ηλικία απροσδιόριστη χάρη στο μπόι του και τη δεμένη του κορμοστασιά, το *αγρίμι* άρχισε να ηρεμεί και σταχτογώνιασε σε μια φιλία· μια φιλία στην οποία ο Χανς ήταν η ήρεμη δύναμη που χαλιναγωγούσε την ορμή και την επιπολαιότητα του Νόρμπερτ, καταφέρνοντας τελικά να τον στρώσει ακόμα και στο διάβασμα.

Γιατί ο Χανς αποτελούσε υπόδειγμα γιου και μαθητή, με ωριμότητα που ξεπερνούσε κατά πολύ τα δεκαπέντε χρόνια της ηλικίας του, έχοντας από νωρίς κερδίσει τον υπερφίαλο τίτλο του παιδιού-θαύμα. Πάντοτε καθαρός, με τη στολή του σχολείου στην τρίχα, με τσάκιση λεπίδα στο παντελόνι και μια χωρίστρα σιδηρόδρομο, αποτελούσε τον αντίποδα του Νόρμπερτ που κυκλοφορούσε σαν λέτσο, δεν άνοιγε βιβλίο και είχε τον νου του από νωρίς μονάχα στον ποδόγυρο.

Κανείς βέβαια πέρα από τους δυο τους δεν γνώριζε τον λόγο του σμιξίματος και του δεσίματος δύο τόσο αταίριαστων πλασμάτων. Ακόμη και στον Φιλντς ο Νόρμπερτ λέξη δεν είχε εκμυστηρευτεί. Η απάντηση βρισκόταν ωστόσο σε

μία αυθόρμητη φράση που είχε ξεστομίσει ο Χανς, όταν ο Νόρμπερτ τού αποκάλυψε ότι δεν γνώρισε ποτέ τον φυσικό του πατέρα.

«Εσύ τουλάχιστον γνωρίζεις ποιοι είναι οι δικοί σου. Εγώ δεν ξέρω καν πούθε κρατάει η σκούφια μου».

Εκείνη η κουβέντα κέντρισε την περιέργεια του Νόρμπερτ και έκανε μια φιλότιμη προσπάθεια να του αποσπάσει περισσότερες λεπτομέρειες για την αιωρούμενη αλήθεια της άγνωστης ρίζας του, μα ο Χανς Έμπερχαρντ δεν ήταν από αυτούς που τους έπαιρνε εύκολα λόγια κανείς. Μιλούσε λίγο, αντιλαμβανόταν πολύ περισσότερα από ένα μέσο παιδί της ηλικίας του και διατηρούσε ένα νεφέλωμα γύρω από το παρελθόν του που άλλοτε εκνεύριζε και άλλοτε γοήτευε τον αλητάκο Νόρμπερτ.

Η φράση του Χανς πάντως στάθηκε αρκετή για να νιώσει ο Νόρμπερτ ασφαλής, ώστε να επιτρέψει στον εαυτό του να γνωριστεί με τον νεοφερμένο καλύτερα. Και όσο περνούσε ο καιρός διαπίστωνε κατά περίεργο τρόπο πως, παρότι ήταν υποτίθεται συνομήλικοι, κοντά του αισθανόταν προστατευμένος, λες και ο Χανς αντιπροσώπευε στη ζωή του την πατρική φιγούρα που δεν γνώρισε. Τα κοινά τους βιώματα τους εξασφάλισαν εκείνο το είδος οικειότητας που δένει δύο ανθρώπους όταν ο ένας διεισδύει με ευκολία στη σιωπή και τις ανάγκες του άλλου. Κατά συνέπεια, ο παρορμητικός Νόρμπερτ ακολουθούσε και υπάκουε τον πράο Χανς όπως ένα ρυάκι χύνεται στο ποτάμι και ακολουθεί μοιραία τη ροή του.

Ο Χανς ανέλαβε να τον βάλει στον ίδιο δρόμο, μαθαίνοντάς του πως ζωή σημαίνει προσήλωση σ' ένα όραμα και ο Νόρμπερτ έβαλε σκοπό να τον κάνει να ξεστρατίσει έστω λίγο από τις ράγες της εκνευριστικής του λογικής, μυνώντας

τον στην ανεκτίμητη για κάθε αγόρι αξία των κοριτσιών. Σύντομα έγιναν ξεφτέρια και οι δύο στις νέες τους ασχολίες, ο Έμπερχαρντ στα κορίτσια και ο Γουόκερ στην τριγωνομετρία και την άλγεβρα στις οποίες στην προ Χανς περίοδο είχε κηρύξει εμπάργκο, αφήνοντας τα βιβλία να σκονίζονται σε κάποιο ράφι του δωματίου του.

Κι ενώ τα χρόνια πέρασαν και ο ατίθασος έφηβος μέστωσε και εξελίχθηκε σ' ένα όργανο της τάξης, συνέχιζε να είναι ο γνήσιος απόγονος εκείνου του ορεσίβιου Κρητικού με τη ρωμαίικη σπιρτάδα που λιγώνει όταν μάθει πως ένας συμπατριώτης του κινδυνεύει και του οποίου τα μάτια στένευαν ύποπτα κάθε φορά που έπρεπε να εξιχνιάσει βιασμό.